

Likabehandlingsplan för Wasa förskola

Läsåret 2017-2018

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Likabehandlingsplan
Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Wasa förskola

INNEHÅLL.	Sid.
Bakgrund.....	1
Likabehandlingsplan ska tydliggöra.....	1
Definitioner	1-2
Mål och ansvar.....	2
Delaktighet i arbetet med likabehandlingsplan.....	3
Främjande åtgärder i arbetet med likabehandlingsplan.....	3
Främjande åtgärder utifrån diskrimineringspunkterna.....	4
Förebyggande åtgärder.....	5
Handlingsplan Barn-Barn.....	6
Handlingsplan Person- Barn.....	6
Handlingsplan Vuxna – Vuxna.....	7
Utvärdering – Analys – Revidering- Utveckling.....	8
Händelserapport.....	9

Likabehandlingsplan för WASA förskola

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Denna likabehandlingsplan omfattar alla barn, vårdnadshavare och medarbetare vid Wasa förskola, Lövskovsvägen 26, 590 18 Mantorp
Reviderad för läsåret 2016-2017
Nuvarande plan gäller för läsåret 2017-2018

Bakgrund

Alla barn, vårdnadshavare och medarbetare ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt för sin individualitet. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola ska vara verksamheter som är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier etc.) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Enligt skollag och läroplanerna ska alla som arbetar i förskola, skolbarnsomsorg och skola

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Lagen om förbud om diskriminering och annan kränkande behandling tydliggör och skärper verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter. **I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempelvis mobbing.**

Lagen ställer tydliga krav på att verksamheterna ställer ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Verksamheterna är även skyldiga att utreda och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling som ägt rum i eller i samband med verksamheten.

Likabehandlingsplanen ska tydliggöra:

Främjande åtgärder

- Förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling genom arbetet med värdegrundfrågor i personal- och barngrupp
- Ska ingå som en naturlig del i verksamheten och omfatta alla diskrimineringspunkter

Förebyggande åtgärder

- Förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling
- De förebyggande åtgärderna ska endast omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Bra rutiner och handlingsplaner för att upptäcka, utreda och åtgärda alla former av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Diskrimineringsgrunderna

1. **Kön**
2. **Etnisk tillhörighet**
3. **Religion eller annan trosuppfattning**
4. **Sexuell läggning**
5. **Funktionshinder**

Definitioner:

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudman för skolan, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan medarbetare tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxen gentemot barn, eller vuxen mot vuxen, eller barn mot barn.

Mobbning – en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga annan skada eller obehag.

Rasism – En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlings fientlighet – Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi – En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck före en starkt negativ syn på homo- och bisexuellitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism - Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Övriga definitioner och mer information om lagen och dess tillämpning kan läsas i Skolverkets ”Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling”

Mål och ansvar

Ledningen för Förskolan uttalar att alla barn och medarbetare ska kunna vara trygga, respektera varandra, och ta aktivt ansvar för att bidra till jämlikhet och trygghet.

Inget barn, eller medarbetare ska vara rädd för att gå till förskolan eller familjedaghemmet. Verksamheterna ska vara fria från trakasserier, indirekt/ direkt diskriminering, mobbing, rasism, homofobi, främlingsfientlighet och sexism.

Ledning, medarbetare, vårdnadshavare och barn ska vara lyhörda och uppmärksamma på alla tendenser till kränkande behandling. Om någon form av kränkande behandling upptäcks eller misstänks ska detta utan dröjsmål förhindras. En kartläggning för framtagandet av åtgärder inleds.

Förskolechef har yttersta ansvar för att en likabehandlingsplan upprättas. Det är sedan ett delat ansvar för medarbetare, barn och vårdnadshavare att likabehandlingsplanen följs.

Delaktighet i arbetet med likabehandlingsplan för barn, vårdnadshavare och personal:

Barn

- kontinuerligt arbeta med värdegrund enligt Läroplan och har ett demokratiskt förhållningssätt
- använda arbetsmetoder och förhållningssätt som främjar en god kamratanda, t ex. med hjälp av pedagogiskt arbetsmaterial.
- kontinuerligt samtala med barnen utifrån ett demokratiskt förhållningssätt
- gemensamt upprätta trivselregler för avdelningen
- barns delaktighet är på barnens nivå och efter intresse

Vårdnadshavare

- vårdnadshavare görs delaktiga i reviderandering av likabehandlingsplanen
- presentera likabehandlingsplanen på "Föräldraråd"
- likabehandlingsplanen finns tillgänglig i tamburen i mappar på respektive avdelning
- i den dagliga dialogen ge möjlighet att framföra sina egna tankar
- vid lämning/hämtning har vårdnadshavare möjlighet att ge/få informatio

Medarbetare

- ha ett ständigt pågående värdegrundsarbete
- all personal har tillgång till likabehandlingsplanen
- likabehandlingsarbetet ska finnas med på avdelningens reflektionsmöte/planering samt tas upp vid behov
- likabehandlingsarbetet ska lyftas vid personalmöten
- likabehandlingsplanen reflekteras och revideras i ledningsgruppen och med hela personallaget

Främjande åtgärder i arbetet med likabehandlingsplan

Barn

- samtalar med barnen utifrån värdegrund enligt läroplan
- har "trivselregler" hur man ska vara mot varandra på avdelningen/förskolan
- stärker det positiva i barnets beteende och lyfter fram barnets styrkor
- respekterar och accepterar varandras olikheter och ser det som en tillgång
- har samtal med barnen utifrån likabehandlingsplanens innehåll

Vårdnadshavare

- vi lägger stor vikt vid de dagliga kontakten med vårdnadshavare
- ta tillvara den information som vårdnadshavare delger oss sitt barn

Medarbetare

- diskutera och reflektera kontinuerligt utifrån värdegrunden enligt läroplan
- kompetensutveckling hos personal
- observerar och dokumenterar vardagshändelser som ett underlag i likabehandlingsarbetet
- pedagogerna är närvarande och aktiva i barnens lek, aktiviteter, reflektioner och samtal både ute och inne
- medarbetare intar ett förhållningssätt som skapar ett demokratiskt klimat
- vi har gemensamma normer och skapar ett öppet klimat
- respektera och acceptera varandras olikheter och ser det som en tillgång
- vi är lyhörda för vårdnadshavarens behov och önskemål

Främjande åtgärder utifrån diskrimineringspunkterna

Kön

Vi motverkar traditionella könsmonster genom att alla barn får:

- samma möjligheter och utrymme i aktiviteter och lek
- samma möjligheter att höras och synas i samtal
- samma möjligheter att utveckla sina förmågor och intressen
- möjligheten att utmana sig själva

Etnisk tillhörighet

- vi ser kulturell bakgrund och olikheter som berikande för oss alla
- visar och samtalar med barnen kring en världskarta eller jordglob
- ta vara på de olika kulturer och språk som finns representerade på avdelningen
- läsa böcker och föra en dialog med barnen om andra kulturer
- medarbetare ska använda tolk vid behov
- sjunga sånger på olika språk mm
- samtala med barnen kring olika traditioner, likheter och olikheter

Religion eller annan trosuppfattning

- vi har en öppen dialog med vårdnadshavare så att vi kan tillmötesgå dem utifrån deras religion eller trosuppfattning
- samtala med barnen kring olika traditioner: likheter och olikheter

Sexuell läggning

- läser böcker om olika familjekonstellationer
- samtala med barnen kring hur olika en familj kan se ut

Funktionshinder

- vi samtalar med barnen kring olikheter utifrån funktionshinder
- alla medarbetare ska ha kännedom om Resurshjulet och var vi kan söka hjälp utifrån vid behov
- skapa en ute och inne miljö som gör att vi kan ta emot barn med funktionshinder

Förebyggande åtgärder

Barn

- samtal kring olika värdegrunds frågor som uppkommer i den dagliga verksamheten
- skapa ett solidariskt förhållningssätt gentemot varandra

Personal

- vi har en medveten tanke när vi gör gruppindelningar i verksamheten
- kompetensutveckling hos personal kring de olika diskrimineringspunkterna
- vi observerar och ifrågasätter normer och värderingar som vi medarbetare, vårdnadshavare och barn förmedlar
- vi förstärker det positiva beteendet hos barn och vuxna

Vårdnadshavare

- som vårdnadshavare ta ansvar för att påvisa en positiv attityd i likabehandlingsarbetet

Förebyggande åtgärder utifrån diskrimineringspunkterna

Kön

- stärka olikheter och lyfta fram dem som något positivt

Etnisktilhörighet

- söka information om barnets hemland och kultur
- tänka på hur både skriftlig och muntlig information ges till vårdnadshavare
- skapa ett bra första möte med vårdnadshavare och barn
- erbjuda tolkhjälp till vårdnadshavare om behov eller önskemål finns
- samtala kring barnets ursprung

Religion eller annan trosuppfattning

- lyfta fram och påvisa skillnader utifrån religioners och trosuppfattningars traditioner, kost, kläder mm

Funktionshinder

- miljön på förskolan skall anpassas så att barnet ska kunna vara delaktig i verksamheten
- tydlig och saklig information till barn och andra vårdnadshavare utifrån funktionshindret (viktigt att vi fått medgivande från berörda när vi ger information)
- öppen dialog med vårdnadshavare
- all personal skall ha kunskap om barnets funktionshinder
- tillvara ta stöd och hjälp från externt håll

Handlingsplan Barn – Barn

Nedan följer exempel på dilemman som kan förekomma i vår verksamhet.

Problem	Tid	Åtgärd
Barn slår, sparkar och/eller bits.	När det inträffar	Nolltolerans. Samtala med barnen om empati och hur man ska vara mot varandra. Lär barnen säga nej/stopp.
Barn har vid upprepade tillfällen inte fått vara med och leka. Barn utesluter vissa barn.	När det inträffar	Observera barngruppen, var lyhörd, visa att det inte är okej. Prata med barnen. Hjälp barnet in i leken. Lyft fram det utsatta barnet på ett positivt sätt.
Barn retas med annat barn pga olikheter t.ex. kläder, språk, utseende	När det inträffar	Prata med barnen om hur man ska vara mot varandra. Lyft fram det utsatta barnet på ett positivt sätt.
Barn lyssnar inte på varandra när något barn säger nej eller sluta.	När det inträffar	Prata med barnen, ställ öppna frågor. Lägg fokus på den som är ledsen/utsatt. Uppmuntra barn att lära sig säga nej samt att respektera andras nej.

Ansvar: Berörd personal samt förskolechef

Handlingsplan Personal – Barn

Nedan följer exempel på dilemman som kan förekomma i vår verksamhet.

Problem	Tid	Åtgärd
Svårt att vid konfliktsituationer reda ut/veta vad som verkligen har hänt.	När det inträffar Tag vid behov upp på avdelningsplaneringen.	Prata med barnen, ställ öppna frågor, lyssna på barnen och ha tålamod. Försöka få barn att själva lösa konflikten. Var nära i barns lek.
Pratar över huvudet på barn, ironisk/ ”skojar”, så barn inte förstår.	När det inträffar Tag vid behov upp på avdelningsplaneringen	Personal ska bemöta alla barn respektfullt och inte prata över huvudet på barn eller använda ironi. Personal påminner varandra, vid behov är förskolechef med som stöd.
När det fattas lämpliga kläder.	När det inträffar Tag vid behov upp på avdelningsplaneringen	Personal ska vara diskret och ordna ”lånekläder”. Skriv lapp till berörda föräldrar.

Ansvar: Berörd personal samt förskolechef

Handlingsplan Vuxna – Vuxna		
Nedan följer exempel på dilemman som kan förekomma i vår verksamhet.		
Problem	Tid	Åtgärd
Vårdnadshavare och personal pratar – över huvudet på barnet (om saker som barnet inte bör höra).	Tid utanför barngruppen	Gå undan och prata alternativt bestäm tid för samtal eller ta telefonkontakt.
Personal emellan pratar – över huvudet på barnet (om saker som barnet inte bör höra).	Tid utanför barngruppen	Gå undan och prata. Ta ett samtal vid senare tillfälle. Tag upp vid avdelnings planering.
Vårdnadshavare talar/diskuterar med personal om andra familjer.	När det inträffar	Försöka avleda och påminn vårdnadshavare om att förskolan har tystnadsplikt.
Personal lyssnar/anammar inte föräldrars åsikter och synpunkter.	När det inträffar	Personal ska lyssna och om möjligt vara tillmötesgående mot vårdnadshavares behov och önskemål.

Ansvar: Berörd personal samt förskolechef

Utvärdering – Analys - Revidering – Utveckling

Personal

- Planen följs upp kontinuerligt på avdelningsplaneringar. Aktuella problem diskuteras.
- Utvärdering och analys av arbetet med likabehandlingsplanen görs vid termins utvärdering i juni och december.
- Planen revideras vid terminsutvärderingarna
- Ny plan upprättas till september
- Förskolechefen följer upp arbetet med planen på ledningsgruppträffar.

Anmälan av kränkningar som drabbar barn görs via kommunens webbportal för arbetsskador och tillbud.

Barn

- Barnens synpunkter, reaktioner och förhållningsätt ligger till grund för den kontinuerliga utvärderingen och revideringen av planen.
- I barnintervjuer får barnen uttrycka hur de känner.
- Barns synpunkter och reaktioner observeras och analyseras

Föräldrar

- Planen presenteras på höstens "Föräldraråd" och vårdnadshavares synpunkter och förslag kommer att beaktas.
- Vid lämning/hämtning har vårdnadshavare möjlighet att få och ge information samt lämna synpunkter
- Genom månadsbladet och på "Föräldraråd" får vårdnadshavare information och kan ge synpunkter.